

Kom igen Luleå!

- Så kan Luleå bli ännu bättre.

Innehållsförteckning

Innehållsförteckning.....	2
Vår vision om Luleå.....	3
Den liberala idétraditionen	4
Skolan	4
Förskolan	7
Omsorg	7
Funktionshindrade.....	7
Omsorgsgaranti och en god äldreomsorg	8
Liberal feminism	8
Tryggare Luleå.....	9
Bekämpa drogmissbruket!	9
Tidiga åtgärder!.....	9
Skadegörelse? Städa upp själv!.....	10
Föräldrarna har ett ansvar.	10
Integration.....	10
Grön liberalism	11
Tillväxt och demokrati!	12
Kommundemokrati - närdemokrati	13
Konsumentrådgivning	13
Bo där du vill	15
Kultur & Fritid	16

Vår vision om Luleå

Folkpartiet i Luleå vill skapa en kommun där Luleåborna sätts i centrum, och där medborgarna erbjuds mer makt över sina liv. Vi vill ha ett Luleå där medborgarnas initiativ och skapande tas till vara. Politiker kan inte och ska inte skapa företag. Det ska inte heller vara politiker som avgör vilken skola, vård och omsorg som passar den enskilde individen bäst. Vi tror att Luleåborna är kloka och kan fatta dessa beslut själva. Vi är alldeles övertygade om att medborgarna i Luleå både kan och vill skapa ett bättre Luleå bara politikerna ger dem förutsättningar. Vi tror att det är viktigt att ideella krafter och medborgarnas engagemang inom samtliga kommunala sektorer uppmuntras.

Vi liberaler i Luleå går till val på ett nytt ledarskap, där Du ska bestämma!

Politikens främsta uppgift är att hjälpa de som behöver hjälp, vi kallar det för **Det glömda Luleå**. I ett liberalt samhälle lämnas ingen utanför. Vi har i årtionden sett en tendens i vårt samhälle att ”glömma” vissa små och röstsvaga grupper. Folkpartiet har alltid tagit strid för att hjälpa dessa grupper.

Liberal feminism handlar bland annat om att avskaffa den direkta lönediskrimineringen. Låt fler kvinnor bli chefer, genom att kvinnor får möjlighet att ”bli sin egen”, inom bl.a. vården och skolan. Höj de kvinnodominerade yrkenas status. Luleå bör gå i täten för en systematisk strategi som innebär att höja löner och förbättra arbetsvillkor inom de kvinnodominerade yrkena.

Enligt den liberala idétraditionen är bildning en av de mest grundläggande förutsättningarna för ett bättre samhälle. En god **Skola** är grunden för ett samhälle med självständiga individer. Vi vill uppvärdera läraryrket, genomföra individuell undervisning och ge lärare, elever och föräldrar mer makt.

Luleå är en del av Sverige, men vi är också en del av den mer globala värld vi lever i. Universitetet är en viktig källa till att skapa nya mötesplatser över kulturella och nationella barriärer. I ett internationellt perspektiv har vi i Luleå det mycket bra. Därför är det självklart att Luleå ska vara med och spela en viktig roll för att på ett bra sätt ta emot flyktingar och andra som behöver en fristad. Detta handlar om **Global Solidaritet** i ett lokalt perspektiv.

Den liberala idétraditionen

Den enskilda människan är liberalismens utgångspunkt. Målet är hennes frihet och livschanser. All utveckling bygger på enskilda människors skaparkraft och initiativförmåga. Politiken ska sträva efter ett samhälle med aktiva medborgare som kan och vill ta ansvar. En viktig politisk uppgift är att skapa och stödja mötesplatser där människor gemensamt kan lösa uppgifter och problem. Politiken ska ge alla människor möjligheten att utveckla sitt liv på lika villkor. Liberaler betraktar alla människor som jämlikar - men inte som lika. Kravet på jämlikhet betyder inte att alla ska leva likadant, utan att alla skall ha lika möjligheter att utvecklas som självständiga individer.

Vissa människor möter större svårigheter i livet än andra. Det är med utgångspunkt i deras situation som politiska beslut skall tas. I det liberala samhället bidrar stat, kommuner och frivilliga gemenskaper till alla människors trygghet och livschanser. Varje koncentration av makt - till stat, företag eller organisationer - kan leda till att individens rättigheter och integritet hotas. Det är därför en ständig uppgift för oss liberaler att arbeta för maktspridning och människors rätt att bestämma över sina egna liv och för rätten att göra individuella val. Det är endast i ett sådant samhälle som alla människors kunskap och kreativitet kan tas tillvara och skapa tillväxt.

Skolan

Kunskap är nyckeln till framtiden, det är genom

kunskap som Sveriges och Luleås konkurrenskraft ska stärkas. Därför är en god skolpolitik avgörande för landets utveckling och Folkpartiet vill förändra skolan. Vår politik utgår från den individuella eleven och ger stöd till de elever som behöver hjälp. För folkpartiet sätts kunskapen i första rummet.

Enligt den internationella jämförande PISA-2003-studien finns det stora brister i det svenska skolväsendet. Trots att vi lägger mest pengar i världen på skolan är resultaten inte i topp. Mängden medel som läggs på skolan borde givetvis reflekteras hos de svenska elevernas kunskaper. Därför finns det goda anledningar till att titta på nya lösningar för skolan. Studiens vinnare, Finland, har sedan länge betonat betydelsen av dels baskunskaper, men också förbättringen av lärarutbildningen och satsningen på vidareutbildning av lärare. Detta går i helt i linje med folkpartiets skolpolitik.

Politiker ska inte detaljstyra skolan. Politikernas uppgifter är att ange ekonomiska ramar för dess verksamhet och fördela dessa. Byråkrati och administration måste minska kraftigt för att ge rektorer och lärare tid att ägna sig åt undervisning i stället.

Börja insatserna tidigt

Ju tidigare i barnens skolgång man kan sätta in resurserna, desto bättre resultat. Folkpartiet liberalerna menar att det första batteriet av åtgärder måste finnas till-

gängligt redan på lågstadiet. Det är fullt möjligt att redan tidigt i skolgången se vilka barn som kommer att få stora problem. Bl.a. vill vi att alla elever i årskurs 2 ska göra ett lokalt diagnostiskt prov i svenska. I årskurs 7 ska alla elever göra ett prov i kärnämnen. Detta ska ses som ett komplement till de nationella proven som görs i årskurs 5 och 9. Elever som ligger långt efter kunskapsmålen skall även erbjudas att gå om en årskurs. Föräldrar och elever har rätt att få veta hur man ligger till.

Betyg och skriftliga omdömen

Föräldrar och elever har rätt att få veta hur eleven kunskapsmässigt ligger till i skolan. Eleverna skall få betyg och skriftliga omdömen. Betyg skall sättas fr.o.m. årskurs 6. Skriftliga omdömen skall erbjudas under hela skolgången. Föräldrarna skall förutom samtal med lärarna även få skriftlig uppföljning under hela skolgången.

En gymnasieskola för alla!

Idag är det nästan $\frac{1}{4}$ av gymnasieeleverna som inte fullföljer sin gymnasieutbildning. Målet att samtliga elever skall uppnå högskolebehörighet har i praktiken lett till en enorm utslagning. Elever som är skoltrötta eller är intresserade av att lära sig praktiska yrken tvingas, särskilt under det första året i gymnasiet, att läsa in stora mängder teoretisk kunskap. Folkpartiet Liberalerna vill istället anpassa skolan efter de individuella elevernas förutsättningar och grundläggande intressen. Därför vill vi införa tvååriga praktiska program och lärlingsutbildningar.

Individuella programmet skall avskaffas och resurserna föras över till grundskolan. Man skall inte lära sig läsa skriva och räkna på gymnasiet. Det skall man kunna när man lämnar grundskolan. Extra stöd till elever som behöver hjälp skall sättas in tidigt, inte först när man kommit till gymnasiet.

Lärarna måste värderas högre!

Lärarna har en nyckelroll i utvecklingen av kunskapssamhället. Skolans viktigaste insats är att erbjuda bra vägvisare i kunskapens värld. Datorer och andra läromedel är självklart viktiga verktyg, men utan läraren blir det ingen god undervisning. Särskilt elever med svårigheter har ett stort behov av lärarstöd. Vi säger därför nej till utvecklingen av att allt fler lektioner är lärarlösa.

Under de kommande tio åren kommer en stor del av lärarkåren att försvinna pga. Av att det idag är en stor grupp lärare som närmar sig pensionsåldern. Att klara rekryteringen under denna period är därför av största intresse för skolans framtid.

För att kunna höja lärarstatusen vill vi införa fler karriärvägar, förbättrad fortbildning, samt ökad konkurrens mellan skolor med olika pedagogiska inriktningar. En annan viktig väg för att höja lärarnas status är att införa lärarlegitimation. Folkpartiets vilja är att ingen skola ska ha obehöriga ämneslärare.

Fristående skolor - skolpeng

Nya fristående skolor ska välkomnas till Luleå. Mångfald och konkurrens kommer leda till att Luleå kan få än bättre skolor och att kunskapsnivån bland eleverna höjs. För folkpartiet är det viktigt att föräldrar och barn själva skall kunna välja skola. För att kunna göra detta krävs en skolpeng kopplad till ett fritt skolval. På

så sätt kan föräldrar och elever välja den skola och pedagogisk inriktning de tycker är bäst. Makten flyttas till lärare, föräldrar och elever! Med friare skolor följer också ett större ansvar för kommun och stat att följa upp skolor så att lagar och förordningar följs upp. Det är av största vikt att skolverket ökar kontrollen av alla skolor.

Kommunala "friskolor" - intraprenader

Frihet och oberoende skall råda i Luleås skolor. Det måste bli slut på den politiska detaljstyrningen av skolan. Politikernas uppgift skall vara att ange ramarna för verksamheten och fördela resurser. Folkpartiet Liberalerna vill att kommunens skolor skall erbjudas att bli så kallade kommunala friskolor. Det innebär att skolorna själva styr sin verksamhet inom skollagens och läroplanens ramar, utan inblandning av kommunala styrdokument. I fortsättningen skall skolan främst svara inför elever och föräldrar. Ersättningen till de kommunala friskolorna skall bestämmas utifrån antalet elever och utifrån elever med särskilda behov.

Barnens arbetsmiljö

Mobbning och elever som inte mår bra i skolan är allt för vanligt. I en skola för alla ska detta inte förekomma. Därför är det angeläget att det finns vuxna i skolan, vuxna som har kompetens och tid att uppmärksamma elevernas problem, och som kan hjälpa eleverna. Elevvården i form av skolsköterskor, kuratorer och skolpsykologer måste förstärkas. Vi vill också införa utbildade kamratstödjare i varje rektorsområde.

Elevmedling - Utbilda elever hur man hanterar mobbing.

Stipendier för olika exklusiva utbildningar. Involvera företag för att sponsra utbildningar.

Förskolan

Barnomsorgen i Luleå tillhör en av landets dyrare. Folkpartiet har hävdat, och kommer att fortsätta att göra det, att om man tillåter alternativa barnomsorgsformer får man full behovstäckning till en lägre kostnad och med bibehållen eller höjd kvalitet. Därför vill vi att Luleå kommun ska inrätta en förskolepeng, där varje förälder själv ska få välja vilken barnomsorg de vill ha. Med en av landets dyraste förskola ska vi under mandatperioden klara av målet med 15 barn/avdelning.

Vi vill införa en förskolegaranti som säger att alla barn över ett år har rätt till en förskoleplats inom den tid lagen bestämmer, det vill säga 3 månader. För de föräldrar vars behov är mer akut än så skall det finnas en tillfällig förskola som kan ta emot barnen direkt och fram till att en permanent förskoleplats kan ordnas.

Om kommunen inte lyckas att ordna en permanent förskoleplats inom 3 månader skall föräldrarna mot verifikationer själva kunna skaffa en egen förskoleplats. Kostnaden skall kommunen stå för, upp till ett pris av kommunens genomsnittskostnad för barnomsorgen, vilket motsvarar ungefär 100 000 kronor om året.

Vi vill utveckla och öppna fler Öppna förskolor och andra mötesplatser för familjer, exempelvis familjecentraler. Det ska finnas fler av dessa eftersom de fyller en viktig och stor social funktion.

omsorg

Funktionshindrade

Alla funktionshindrade skall kunna leva ett så normalt liv som möjligt. Bostadsområden måste anpassas eller kompletteras så att de funktionshindrades behov av bostäder och service tillgodoses. Anpassning av gator, kollektivtrafik, samlingslokaler, motions- och idrottsanläggningar till alla funktionshindrades behov är något som måste ske.

Rätten till arbete gäller för alla handikappade. Färdtjänsten utgör en viktig förutsättning för många funktionshindrade, den får inte försämrats. Kommunala handikapprådet ges reellt inflytande genom att det får insyn redan när frågor som rör funktionshinder, bereds. Kommunen svarar för att de handikappades rättigheter enligt "lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade" (LSS) noggrant följs upp.

Funktionshindrade ska kunna leva ett lika innehållsrikt och varierande liv som andra. "Handikappreformen" gav många möjlighet till ett bättre liv. Det är särskilt viktigt att beakta mer "osynliga" funktionshinder.

Folkpartiet vill inrätta en "Omsorgspeng" kopplat till ökad valfrihet som medför äldre och funktionshindrade att välja vårdgivare.

Omsorgsgaranti och en god äldreomsorg

Det behövs en uppsättning rättigheter för de äldre, något vi i Folkpartiet kallar omsorgsgaranti. Garantin ska gälla stort som smått, från rätten till god medicinsk omvårdnad till rätten att komma ut i friska luften eller duscha regelbundet.

Vi vill införa en äldrepeng så att alla äldre ska kunna välja hur man vill bo på ålderns höst. Boendet ska kunna arrangeras efter den enskilde pensionärens egna önskemål. Att kunna välja på fler alternativ, att bo hemma med en god fungerande hemtjänst med det senaste av larm, att få service som fungerar såsom matleveranser, städning samt sjukvård är prioriterade frågor för oss att driva för äldre inom kommunen.

Ett annat alternativ kan vara ett så kallat trygghetsboende, som kan vara ett antal lägenheter i ett visst hus med personal i samma hus, så att den enskilde pensionären snabbt kan få den hjälp som erfordras. Fortsatt utbyggnad av vanliga äldreboenden måste fortskrida.

Alternativa driftsformer skall prövas på ett eller flera äldreboenden såsom intraprenader, entreprenader. Det ska folkpartiet jobba för under mandatperioden.

Vi vill införa ett Trygghetskvitto för äldre. När en person är utskrivningsklar från sjukvården ska hon i sin hand få ett lättbegripligt ”trygghetskvitto”. Där ska tydligt anges hur hon blir omhändertagen hemma, vem som är ansvarig för respektive insats och uppgift om var hon ska vända sig om det trots allt uppstår problem.

En kommunal äldreombudsman ska införas i Luleå. Äldreombudsmannen ska bli det stöd som många äldre och anhöriga behöver. Äldreombudsmannen ska ha en självständig ställning gentemot socialtjänsten. Äldreorganisationer och närstående ska ha inflytande redan när frågor som rör äldre bereds.

För att öka den medicinska kompetensen behövs det fler sjuksköterskor i våra äldreboenden. All personal ska ges vidare utbildning och karriärmöjligheter. Heltid bör i möjligare mån tillämpas och en jämställd könsfördelning eftersträvas.

Liberal feminism

Jämställdhet handlar om lika rättigheter och delat ansvar. Det är långt till jämställdhet mellan kvinnor och män. Jämställdhetsarbetet försvåras av värderingar och synsätt på könsrollerna. Folkpartiet har, alltsedan kampen för allmän och lika rösträtt, sett jämställdhetsarbetet som en mycket viktig fråga. Långsiktigt måste arbetet inriktas på att ändra gamla attityder och värderingar.

Kommunen ska medverka till att kvinnor i alla yrkeskategorier får samma rätt till vidareutveckling som män, och därmed bättre möjligheter till avancemang. Lönesättning inom kommunen ska grundas på en könsneutral arbetsvärdering. Mer insatser skall göras för att minska ofrivilligt deltidsarbete. Kommunen ska aktivt uppmuntra de män som är anställda i kommunen att ta ut större del av föräldrale-digheten.

Det är viktigt att jämställdhetsintegreringen får ett starkt genomslag i kommunen såväl på politikernivå som förvaltningsnivå. För att påvisa hur politiska beslut påverkar män/kvinnor i kommunen kan till exempel 3R-metoden, eller liknande utvärderingsverktyg användas i alla förvaltningar.

Det är viktigt att skapa förutsättningar för fritidsval som bryter mot det sedvanliga könsmönstret (Exempelvis att det finns separata omklädesrum).

Kortsiktigt vill vi undanröja uppenbara orättvisor, främst vad gäller lönesättning och personlig utveckling i arbetslivet. Folkpartiet anser också att kommunen, vid stora upphandlingar, bör kunna ställa jämställdhetskrav.

Tryggare Luleå

Luleå ska vara en trygg stad att bo och leva i. Folkpartiet Liberalerna är övertygade om att det krävs en ny brottsförebyggande politik. Framförallt för att vända den negativa trend vi, de senaste åren, upplevt med både ökad vardagsbrottslighet och grova våldsbrott. Folkpartiets politik för ett tryggare Luleå handlar om både förebyggande åtgärder, samt att vi ställer oss på brottsoffrets sida.

Många känner inte igen sig i dagens Luleå. Våldbrotten har ökat och i dess spår sprider sig otryggheten i kommunen. Otryggheten är frihetens största fiende. Kriminalitet göds av utanförskap, arbetslöshet och drogberoende och det är i bekämpandet av dessa faktorer som kampen mot otryggheten tar sin början.

Det krävs kraftfulla insatser för att vända utvecklingen och för att ta hand om de människor som blir offer för kriminalitet i Luleå. Brottslighet kan aldrig bekämpas enbart genom att förlita sig till kollektiva åtgärder eller bekämpande av socioekonomiska fenomen.

Alla som går och cyklar i Luleå ska känna sig trygga, inte behöva vara rädda för våldets faror. Därför är det av största vikt att gång- och cykelvägar underhålls på ett bra sätt och att de är utformade så att de har god belysning och att sikten är god.

Bekämpa drogmissbruket!

I många fall finns det en stark koppling mellan kriminalitet och alkohol- och/eller drogmissbruk. Utöver det mänskliga lidande ett missbruk innebär finns det därför också brottsförebyggande aspekter att väga in när man bestämmer tillgången till kommunala rehabiliteringsplatser.

Tidiga åtgärder!

Även om vi förstår att all brottslighet har sitt ursprung i socioekonomisk bakgrund och uppväxtvillkor så måste ungdomars småbrottslighet uppmärksammas och stoppas på ett tidigt stadium. Innan sådan brottslighet växer till grova brott bör ungdomarna få tydliga signaler om att sådant beteende är oacceptabelt. Hantering och påföljd bör ske så snart som möjligt och vara lätta att koppla till brottet. Det får inte gå månader eller år innan adekvata åtgärder sätts in hos ungdomar på glid.

Ett led i detta arbete kan vara att fysiskt flytta en del socialtjänster till polisstationen för att på så vis förstärka samarbetet mellan polis och socialtjänst.

Skadegörelse? Städa upp själv!

De fåtal individer som bryter mot lagen och orsakar skada mot andra måste få se konsekvenserna av sitt handlande. Det ligger en viktig pedagogisk poäng i denna metod. Luleåbor oavsett ålder, som åsamkar skadegörelse skall själva få ställa i ordning och städa upp det man förstört. Medling, där förövaren får möta sitt brottsoffer, t ex. Sundsvallsmodellen, är en bra metod.

Föräldrarna har ett ansvar.

Majoriteten av föräldrarna med barn som hamnat i svårighet tar ansvar för sina barn. Samtidigt kan vi dock inte blunda för att det finns en minoritet som inte tar ett adekvat föräldraansvar. Folkpartiet vill därför att föräldraansvaret betonas hårdare och att kommunen öppnar för att på olika sätt införa sanktioner mot föräldrar som vägrar samarbeta med Luleå Kommun när deras barn är föremål för utredning. Barns rätt till en trygg uppväxt är viktigare än föräldrars rätt till att vara föräldrar.

Ibland kan föräldrar känna att de börjar tappa greppet genom att de exempelvis har svårt att sätta upp regler för sina barn, då ska det finnas möjlighet och hjälp att rådfråga en kommunal "Super Nanny".

Ett förbättrat och utbyggt stöd till familjer i kris bör utvecklas och prioriteras. Insatserna bör sättas in så tidigt som möjligt genom samverkan mellan skola, socialkontoret, polisen samt andra intresseorganisationer. Familjecentrat *växthusets* verksamhet med stöd till föräldrar bör spridas till övriga bostadsområden.

Integration

Av okunskap föds rädsla, fördomar och rasism. Verksamheter som sammanför de "gamla och nya svenskarna" måste stödjas och uppmuntras. En viktig förutsättning för integrationen i Sverige är att lära sig det svenska språket. Alla inflyttade skall omgående beredas plats på SFI (svenska för invandrare) jämtes med arbetsplatspraktik.

Det är slöseri att inte tillvarata invandrades utbildning och yrkeserfarenhet. Modersmålet är viktigt för varje människa. Att behärska sitt "eget språk" till fullo, och även utveckla det, är grunden till en stark identitet och förmåga att lära sig nya språk. Det ska finnas goda möjligheter för dem som vill studera hemspråk att göra detta. Undervisningen ska ske utanför det ordinarie schemat för att inte inskränka på de övriga lektionerna. "Läxhjälp" på modersmålet skall om möjligt ges.

Barn och ungdomars värderingar påverkas till stor del av vuxnas synsätt och attityder. Därför

är det viktigt att fortsätta med utbildning och information till dem, som arbetar inom förskola och skola, för att förebygga främlingsfientlighet och rasism. Jämlikhet, valfrihet och samverkan skall underlätta integrationen i Luleå kommun. Individerna skall respekteras oberoende av hudfärg, etnisk tillhörighet eller religion.

Invandrarkvinnorna har ofta en svår situation på grund av kulturella skillnader mellan det forna hemlandet och Sverige. Både den psykiska och fysiska hälsan blir lidande, därför behöver kvinnorna särskild uppmärksamhet. En uppsökande och stödjande verksamhet bör finnas. Invandrarorganisationerna bör vara delaktiga i omhändertagandet av "sina" gamla.

Personalen på invandrarservice och "de nya svenskarna" själva, är en resurs, som bör utnyttjas i kampen mot rasism och främlingsfientlighet. Information och föreläsningar inom barnomsorgen och skolan, på arbetsplatser, på olika möten och vid tillfällen när många människor samlas, är ett led till ökad förståelse för dem, som av någon anledning har varit tvungna att lämna sitt land. Det faddersystem som redan finns är bra, men det borde kunna vidareutvecklas och bli ännu bättre.

Grön liberalisism

Miljöarbetet, för att skapa ett hållbart samhälle, är högt prioriterat i folkpartiets Luleå. Samhällsplaneringen måste ta hänsyn till både ekologiska- och miljömässiga aspekter. Det är också viktigt att enskilda och allmänna intressen prioriteras för att samhället ska kunna fungera i samspel med naturen och miljön. Samhällets belastning på miljön måste med andra ord anpassas till vad naturen och ekosystemen tål. Det ligger ett stort värde i att ha en rik natur i människors närhet. Värdefulla naturområden måste därför sparas som en resurs för framtiden. Vi anser att Agenda 21 arbetet ska utvecklas och drivas vidare. Folkpartiet i Luleå vill, såväl i kommunfullmäktige som i alla styrelser och nämnder verka för kraftfulla insatser för en god livsmiljö. De kommunala insatserna skall utgå från en ekologisk grundsyn, som bland annat syftar till att känsliga och värdefulla naturområden skyddas mot exploatering, användningen av kemiska bekämpningsmedel och konstgödsel minskar samt till att genom olika åtgärder underlätta övergången till alternativa odlings- och energiformer. Folkpartiet i Luleå vill att miljöarbetet ska vara en självklarhet och genomsyra all kommunal verksamhet från grunden.

Miljö

Kortsiktiga och långsiktiga åtgärder måste vidtas för att eftersträva en minskning av den mänskliga påverkan som kan ske i Innerfjärdarna. Fler lövträd, dock inte björk, ska planteras i tätorter för att motverka luftföroreningar.

Kretsloppstänkandet ska få genomslag hos alla medborgare. För att detta ska vara möjligt är det nödvändigt att återvinningsgårdarna är lätt tillgängliga och utgör ett föredöme för god miljö. Den yttre miljön på industriområdena måste bli bättre.

Företag och industrier som verkar i Luleå kommun skall uppmuntras till att utveckla och driva ett aktivt miljöarbete. Information om fördelarna med ett effek-

tivt miljöarbete måste förbättras, därutöver vill Folkpartiet införa ett ”företagar-miljöstipendium”. Detta är ett sätt för den kommunala verksamheten att arbeta med att stärka de lokala företagens villkor inom en väldigt komplex lagstiftning.

Trafikmiljö

Trafikplaneringen i Luleå måste förbättras, genomfartsledernas trafik måste underlättas istället för att som idag ofta motverka genomfart både för buss och bil. Trafiksituationen kring Coop Arena är ett bra exempel på där trafiken kan stå stilla vissa tider på dygnet med extra mycket utsläpp som följd. Flera cirkulationsplatser är ett bra alternativ till att minska tomgångskörning. Med en trafikplanering som fungerar skapas en attraktiv lokaltrafik, en förutsättning för ett bra kollektivt alternativ som färdmedel.

I folkpartiets Luleå finns det inga trängselavgifter.

Naturmiljö

Etablering av vindkraft i kommunen bör ske så att fritids-, natur- och turistvärden inte kommer till skada.

Boendetrycket inom Luleå kommun är stort. För att eftersträva att låta individen bo där hon vill är det viktigt att tillåta nybyggnationer. Folkpartiets Luleå eftersträvar ett boende där en god boendemiljö är en förutsättning för en trygg individuell hälsa.

Tillväxt och demokrati!

Risken är uppenbar att marknadsekonomin och det lokala näringslivsklimatet fördäras om kommuner satsar på affärs- och näringsverksamhet och i allt större utsträckning blir aktörer på marknaden.

Kommunen har fått sämre med intäkter och utökade ansvarsområden. Detta ställer krav på en förnyelse av den kommunala sektorn. För folkpartiet i Luleå är det självklart att i ett sådant läge prioritera kärnverksamheten; vård, omsorg och skola. Luleå kommuns långsiktiga problem måste lösas genom förändringar och besparingar på mindre viktiga områden samt genom ökat anlitande av entreprenörer, alternativa servicegivare och strategiska investeringar. Vi vill på sikt avveckla alla kommunala bolag/affärsverksamheter.

Staten har det yttersta ansvaret för arbetsmarknadspolitiken. Luleå kommuns uppgift är att skapa ett gott företagsklimat där såväl små som stora företag känner sig välkomna och kan växa och utvecklas. Förutom tillgång till mark, lokaler och service är det av mycket stor betydelse att kommunens ledande politiker och tjänstemän håller kontakt med, och visar sin uppskattning av företagarna och företagens anställda.

Våra gemensamma skattepengar ska användas och investeras på ett säkert, optimalt och effektivt sätt. Maximal nytta till en lägsta kostnad. Kommunen måste utveckla ett gott företagsklimat. De som vill starta eget stimuleras genom utbildning och rådgivning. På sikt bör kommunalskatten sänkas. Kvaliteten inom sko-

lan, barn-, äldre- och handikappomsorgen måste dock först säkras. På sikt ska alla kommunala bolag avvecklas. Ett program ska upprättas för i vilken takt avvecklingen ska ske. Fler alternativa servicegivare inom områdena skola, äldre- och handikappomsorg. Mer upphandling av kommunala tjänster inom områdena; park, fritid, kultur, teknik, fastigheter, skolmåltider och informationsteknik. Det är viktigt att upphandlingarna och entreprenadutläggningar sker i former som gör det möjligt även för mindre företag att konkurrera.

Kommundemokrati - närdemokrati

Den politik som bedrivs i kommuner och landsting är avgörande för invånarnas vardag och för den grundläggande välfärden. Intresset för de lokala frågorna ökar och medborgarna kräver att kommunernas tjänster är av god kvalitet och att verksamheten drivs effektivt. Att människor får valuta för sina skattepengar är ett villkor för att de ska ha tilltro till det politiska systemet. Folkpartiet i Luleå har länge arbetat för att ge luleåborna ökade möjligheter att delta i det kommunala beslutsfattandet för att stärka demokratin. Klyftan mellan väljarna och de valda måste minska!

I folkpartiets ideologiska arv finns tradition att värna den enskildes frihet mot varje form av överhet. Därför kommer vårt kommunala arbete, även fortsättningsvis, präglas av den liberala grundregeln om att stärka den enskildes ställning i den kommunala förvaltningen. Folkpartiet vill därför inrätta ett välfärdskontrakt, avseende all kommunal service, där människors rättigheter och skyldigheter klargörs. Det skall resultera i ett nytt sätt för kommunens anställda och förtroendevalda att möta och bemöta medborgarna. Välfärdskontraktet skall fungera som en garanti för den enskilde i mötet med den offentliga sektorn då hon vet vad hon kan kräva och vad som krävs av henne.

Under de senaste tio åren har folkpartiet aktivt varit drivande i förnyelsearbetet i kommunfullmäktige. Öppna nämndssammanträden för att ge medborgarna bättre insyn i den kommunala verksamheten har genom vårt initiativ kommit till. Rådgivande folkomröstningar ska genomföras i för kommuninvånarna viktiga frågor. Vi känner också stor respekt för resultaten i dessa omröstningar. Allmänhetens frågestunder bör inrättas i kommunfullmäktige. Samråd och dialog med medborgarna ska vara ett fundament. Ett sätt att stärka demokratin, och att garantera den vid maktskiften, är att tillämpa principen om att revisionens ordförande hämtas från oppositionen.

För att öka demokratin, minska politikerföraktet och sprida makten krävs fler förtroendevalda fritidspolitiker. Genom att reformera det politiska arbetet i styrelser och nämnder samt genom att politiker får rimlig ersättning för sina åtaganden lockas fler till politiken. Däremot är det viktigt att begränsa politikernas fallskärmsavtal och orimliga pensionsförmåner för heltidspolitiker.

Konsumentrådgivning

Många människor känner tveksamhet inför ett större inköp eller behöver råd eller hjälp att få rätt när man känner sig lurad i samband med en affär. I dag behöver också många människor hjälp och råd med att se över sin ekonomi. När ekonomin har totalhavererat ska den kommunala konsumentrådgivningen hjälpa till med

skuldsanering. Verksamheten inom konsumentrådgivningen ska inte ta beslut åt den enskilda människan. Den ska syfta till att stärka individens möjlighet att fatta de svåra besluten själv.

Bo där du vill

En självklar utgångspunkt för en liberal bostadspolitik är att varje individ själv ska få avgöra vilken typ av bostadsområden som passar vederbörande bäst.

Konkurrens är viktigt för liberaler. Det måste finnas konkurrens i både produktion och förvaltning av det kommunala bostadsbeståndet. Valet av boendeform skall vara fritt. Produktion och exploatering ska ske i konkurrens och på lika villkor för olika företag. Det kommunala bostadsbeståndet ska successivt minskas.

Folkpartiet vill ha en bättre framförhållning i plan och detaljfrågor. Huspriserna i Luleå har skjutit i höjden. Folkpartiet anser att det måste bli en ny politik när det gäller byggnationer. Det måste ges ökade möjligheter att bygga småhus i egen regi och att människor ges möjlighet att välja själv. Boende ges större inflytande för att förbättra miljö och trivsel i bostäderna och utomhus.

Idag finns det ett stort behov av ungdomsbostäder i centrum, och det är viktigt att kommunen kan medverka till att det byggs. Luleå ska vara attraktiv som bostadsort för ungdomar och folkpartiet ska bidra till en inflyttning av unga familjer.

Dock är det viktigt att kulturellt värdefull bebyggelse exempelvis Blackis bevaras t ex genom avyttring mot att bevarandevärdet hålls intakt.

Befolkningen på landsbygden och i skärgården inom Luleå kommun har ökat markant under de senaste åren. Byarna närmas tätorten är de som har ökat mest. Utbyggnaden av landsbygden fortsätter "frimärksbebyggelse" ska stimuleras. För att kunna behålla en levande landsbygd är det nödvändigt att den kommunala servicen bibehålls. Byautvecklingsarbetet är viktigt för landsbygdens utveckling, därför måste denna verksamhet stödjas och uppmuntras. Boenden för äldre måste ordnas även på landsbygden.

Vi måste i så stor utsträckning som möjligt ge människor möjlighet att bo där de vill. Därför kommer folkpartiet att tillämpa en generös byggyta även i fritidshus. Folkpartiet ska också se till att Luleå utvecklas som sjöstad.

Luleåborna ska själva kunna välja om de vill bosätta sig på landsbygden, i tätorten, nära vatten – det ska bidra till parollen "Hela Sverige ska leva".

Det måste vara ekonomiskt möjligt, att vid renovering och nybyggnation av bostäder på landsbygden och i skärgården, kunna lösa vatten och avloppsfrågorna. Vi kommer att prioritera byarna Björby, Rutvik, och Bensbyns VA pga. den stora efterfrågan på småhusformen.

Den enskildes rätt, bland annat i jakt och fiskefrågor samt skydd mot intrång från den kommersiella turismen, måste stärkas. Vi ska eftersträva att medborgarna i Luleå får en bra livsmiljö, som också bidrar till att fler företag etablerar sig i vårt Luleå.

Kultur & Fritid

Den liberala kulturpolitiken i Luleå kommun ska syfta till att bevara och vidareutveckla de kulturella strömmarna som finns i vårt mångkulturella samhälle. I den föränderliga värld som vi lever i idag är det viktigt att alla medborgare kan känna trygghet och förankring. I detta sammanhang är kultur, av alla de slag, en mycket viktig grund. Särskilt viktigt är det att barn- och ungdomskulturen får möjlighet att utvecklas.

Kultur är en viktig faktor för ett växande Luleå. Vi tror inte att enbart politiker kan ordna ett bättre kultur och nöjesliv i kommunen, däremot kan de ge förutsättningar. För att kommunen ska få ett bra och långsiktigt kultur och nöjesliv krävs det ett underifrån perspektiv. Där initiativkraften kommer från medborgare och inte från politiker. Detsamma gäller tillskapande aktiviteter och mötesplatser för ungdomar.

Gammelstad är Norrbottens största kulturskatt, och också upptagen på UNESCO:s världsarvslista. Med denna unika miljön borde Gammelstad kunna utvecklas till ett nav och ett levande kulturcentrum i Norrbotten.

Det kulturhus som slår upp portarna under mandatperioden, ska vara ett kreativt nav för kultur- och musikverksamheten i länet.

Stadskärnan får inte berövas fler äldre byggnader och vid nybyggnad måste estetiska synpunkter väga tungt. Det är också viktigt att utnyttja Luleås vackra läge. Intressanta byggnader skall förses med skyltar och en kortfattad beskrivning av byggnadens historia. Turistguideverksamheten ska utvecklas i samarbete med hembygds- och kulturföreningarna.

Film och multimedia är viktiga inslag i kulturlivet i Luleå. Även dessa konstformer måste ges utrymme för att kunna växa.

Kommunen skall främst stödja föreningars ideella breddverksamhet för barn och ungdomar samt verksamhet som vänder sig till människor med särskilda behov. Föreningar och organisationer har en viktig roll att fylla i kampen mot droger, busliv samt för att bidra till ökad jämställdhet, förståelse, tolerans och demokrati. Drogfria alternativ skall finnas för ungdomar i Luleå centrum. Folkpartiet vill uppmuntra engagemang i demokratiskt uppbyggda föreningar och organisationer.

Föreningslivet och engagemanget i organisationer har förändrats. Det är därför viktigt att bidragssystemet följer med i utvecklingen. Engagemanget och inte enbart medlemsantalet skall vara grundande för bidrag. Kärnan i folkpartiets politik är en avkopplande, varierande och innehållsrik fritid i en positiv miljö, som ska vara tillgänglig för alla. Alla barn ska oavsett kön, beredas samma förutsättningar och möjligheter att bedriva idrott och annan fritidssysselsättning som pojkar.

Föreningar stimuleras att överta ägande och drift av befintliga och tillkommande anläggningar från kommunen. Låt entreprenörer lämna anbud på driften av kommunala anläggningar.